

Fyzické utrpenie Krista (lekárske hľadisko)

Napísal Balek Robert
Sobota, 03 Apríl 2010 08:34

Fyzické utrpenie Krista bolo veľmi veľké, no Kristus prežíval omnoho väčšie duchovné utrpenie. Koniec koncov, Boh si vybral svojich služobníkov, ktorých obdaril stigmami na rukách, nohách a boku (sv. František z Assisi, sv. Edita Steinová, sv. páter Pio), alebo služobníkov, ktorí vo svojich víziách prežili utrpenie Krista (bl. Anna Katarína Emmerichová, Mária Valtorta).

Pokúsime sa priblížiť Ježišovo fyzické utrpenie, ktoré prežil od Getsemanskej záhrady, cez bičovanie, korunovanie trnami, nesenie kríža, samotné ukrižovanie až po utrpenie na kríži a smrť. V prvom rade sa budeme pridrižovať evanjelia, ale aj výskumov vedcov a v konečnom dôsledku aj o poznatky zo skúmania Turínskeho plátna. V poslednej dobe výskumy dávajú veľký predpoklad pravosti tomuto plátnu, v ktorom podľa tradície bolo zavinuté Ježišovo telo v hrobe. Aj keby to nebola pravda, že Ježiš bol v tom plátne zavinutý, nech nám to poslúži ako dôkaz utrpenia človeka, ktorý bol podľa odtlačkov bičovaný a ukrižovaný. Lepšie si budeme môcť predstaviť muky a utrpenie spôsobené rímskymi vojakmi odsúdencom.

Potenie krvou

Ježiš „sa v smrteľnej úzkosti ešte vrúcnejšie modlil, pričom mu pot stekal na zem ako kvapky krvi“. (Lk 22,43-44) Potenie krvou sa nazýva hematodróza. Nie je to bežný stav, ale môže sa objavovať ako sprievodný znak vysokého stupňa psychického stresu. Deje sa pritom to, že silný

nepokoj spôsobí vylučovanie chemickej látky, ktorá naruší kapiláry v potných žľazách. Nastane slabé krvácanie do žliaz a pot sa dostáva na povrch zmiešaný s krvou, ktorej je však len nepatrné množstvo. Tento stav spôsobuje náhle zjemnenie pokožky, takže keď Ježiša na druhý deň bičovali rímski vojaci, jeho pokožka bola na to veľmi citlivá.

Bičovanie

„Vtedy Pilát Ježiša vzal a dal ho zbičovať. Vojaci uplietli z trnia korunu, položili mu ju na hlavu a odeli ho do purpurového plášťa.“ (Jn 19,1-2) Z histórie vieme, že v mnohých prípadoch odsúdenca pred ukrižovaním bičovali. Bol to trest nepredstaviteľne krutý. Rímanovia na bičovanie používali niekoľko druhov bičov: a) Flagnum romanum – pozostával z dvoch až troch kožených remencov, ktoré boli zakončené olovenými guľôčkami v tvare šípky. b) Fiagela – druh knuty, ktorá tvrdým úderom mohla zlomiť kľúčnu alebo chrbtovú kosť, a tak sa používala miernejšie. c) Flagma – železné retiazky, zakončené maličkými kovovými činkami alebo baraními kostičkami. Keď biče zasiahli telo, spôsobili hlboké podliatiny, ktoré sa pri ďalších úderoch otvorili. Na biči boli pripevnené aj ostré kúsky kostí, ktoré sa pri úderoch zarezávali hlboko do tela a občas dotrhali chrbát obeť až tak, že bolo vidieť chrbticu. Údery biča padali na plecia, na chrbát po celej jeho dĺžke, na sedacie svaly, ba dokonca aj na stehná. Ako hovoria stopy na plátne, celé telo od hrudi počnúc, cez brucho, stehná a vzadu z chrbta cez bedrá až po lýtko je posiate drobnými ranami, ktoré sú od seba vzdialené asi 30 mm. Ide o stopy po bičovaní bičom, ktorý používali rímski vojaci.

Stĺp bolesti bol široký a krátky, mal niečo vyše dvoch stôp, takže odsúdenec, vyzlečený zo šiat, bol nútený napnúť kožu, aby sa korbáče ľahšie do nej dostali. Historici sa rozchádzajú v otázke počtu rán. Jedni tvrdia, že nebol zákonom určený. Bol ponechaný na rozhodnutie sudcu alebo fantáziu katov. Iní hovoria, že zvyčajne pozostávalo z 39 úderov, ale často to bolo omnoho viac, podľa nálady dotyčného vojaka. Avšak, ak bičovanie tvorilo súčasť trestu ukrižovania, podľa rímskeho zákona počet úderov nesmel byť vyšší ako 30, aby odsúdenec nezomrel skôr, ako ho ukrižujú. Iní tvrdia, že bičovanie sa obmedzovalo na štyridsať úderov. Mnoho učencov verí, že Pilát pôvodne rozkázal Ježiša zbičovať ako plný trest a odsúdenie na smrť ukrižovaním prišlo iba ako odozva na hlučný dav, že prokurátor nechraňuje poriadne Cézara proti tomuto zvodcovi, ktorý si údajne žiada byť Kráľom Židov. Presný počet rán, ktoré Ježiš dostal, z plátne nevieme presne určiť. Niektoré sa zlievajú, niektoré nie sú dostatočne zreteľné, ale podľa výpočtov ide asi o 120 rán. Rany sú usporiadané v dvoch smeroch, odlišným sklonom. Z toho možno usudzovať, že Ježiša bičovali dvaja vojaci, jeden vyššej a druhý nižšej postavy.

Istý lekár, ktorý sa hlbšie venoval následkom rímskeho bičovania, povedal: „Ako bičovanie pokračovalo, údery zasahovali hlbšie ležiace kostrové svalstvo a trhali ho na visiace pruhy trasúcich sa krvavých kusov mäsa.“ Cirkevný historik Euzébius popísal v 3. storočí toto bičovanie slovami: „Trpiacemu sa odhalili žily a bolo mu vidieť aj samotné svaly, šľachy a

Fyzické utrpenie Krista (lekárske hľadisko)

Napísal Balek Robert
Sobota, 03 Apríl 2010 08:34

---

vnútornosti.“ Vieme, že mnoho ľudí pri tomto druhu bitia zomrelo skôr, ako mohli byť ukrižovaní. Obeť bičovania zakúsila obrovskú bolesť a nakoniec dostala hypovolemický šok. Hypoé znamená nízky, vol hovorí o objeme a emic znamená krv, teda hypovolemický šok znamená, že človek trpí následkom náhlej straty veľkého množstva krvi. Spôsobuje to štyri veci: a) srdce ako o závod pumpuje krv, ktorá tam nie je; b) krvný tlak prudko klesne, čo spôsobí zmdlenie alebo kolaps; c) obličky prestanú produkovať moč, aby udržali v tele zostávajúci obsah tekutín; d) dotýčny začne byť veľmi smädný, pretože telo si žiada tekutiny ako náhradu strateného objemu krvi.

Dôsledkom bičovania bolo, že keď sa Ježiš potácal strmou cestou na popravisisko na Kalvárii a niesol priečne brvno kríža, bol v hypovolemickom šoku. Nakoniec odpadol a vojak prinútil Šimona, aby niesol kríž namiesto Ježiša. Neskôr sa dočítame, ako Ježiš povedal: „Som smädný“ a vtedy mu podali špongiu namočenú v octe. Pre tieto hrozné následky bičovania niet pochybností, že Ježiš bol už predtým, než mu klincami prebili ruky a nohy, vo vážnom, ba až kritickom stave.

Ukrižovanie

Na Golgote Ježiša ukrižovali. Ako to asi prebiehalo? Legionár nahmatal jamku vpredu na zápästí. Zabíja ťažký, štvorcový tepaný železný klinec cez zápästie, hlboko do dreva. Rýchlo sa presúva na druhú stranu a zopakuje to isté, dávajúc pozor nepritiahnuť príliš ruky, ale nechať istú ohybnosť a pohyb. Niektorí mystici tvrdia, že Ježišovi museli druhú ruku natiiahnuť do pripravenej vzdialenej diery na klinec, čím mu vykĺbili obidve ramená.

Ľavá noha je zatlačená pod pravú nohu a s oboma natiiahnutými nohami, špičkami smerom dole je zabíjajúci klinec cez klenbu každej končatiny, nechajúc kolena mierne pohyblivé. Teraz je obeť skutočne ukrižovaná. Ako sa pomaly zavesí s väčšou váhou na klincoch zabíjajúcich v zápästí, začne vyrážať neznesiteľnú bolesť cez prsty, celé ruky explodujú v mozgu - klince v zápästí robia tlak na mediálne nervy.

Pri snahe sa zdvihnúť a zabrániť tomuto mučivému našponovaniu, necháva svoju plnú váhu na klincoch na nohách. Znovu prichádza prenikavá bolesť, keď klinec rozodiera nervy medzi kosťami priehlavku na nohách. V tomto bode, keď sa ruky unavia, zachvátia svaly obrovské vlny kŕčov, zvierajúc ich hlbokou, neustávajúcou, pulzovitou bolesťou. Pri týchto kŕčoch nastáva neschopnosť sa pozdvihnúť vyššie. Vysiac na svojich rukách, sú prsné svaly paralyzované a medzirebrené svaly sú nefunkčné. Do pľúc sa môže dostať vzduch, ale nemôže byť vydýchnutý.

Fyzické utrpenie Krista (lekárske hľadisko)

Napísal Balek Robert
Sobota, 03 Apríl 2010 08:34

Ježiš bojuje o hoci aj jeden malý nádych, skúšajúc sa zodvihnúť. Ale nakoniec sa kysličník uhličitý nahromadí v pľúcach a v krvnom obehú a kŕče čiastočne ustúpia. Prerušované je schopný sa vytlačiť vyššie, aby vydýchol a nadýchol sa životodarného kyslíka. Bolo to nepochybne počas tohto obdobia, kde vyriekol sedem krátkych viet, zaznamenaných takto:

Prvá, pozerúc dole na rímskych vojakov hádzúcich los o jeho vcelku utkané rúcho, „Otče, odpusti im, lebo nevedia čo činia.“

Druhá, kajúcnemu zlodejovi, „Dnes budeš so mnou v raji.“

Tretia, dole pozerajúcemu zhrozenému, zarmútenému mladému Jánovi - milovanému apoštolovi - povedal, „Hľa, tvoje matka. „ Potom, hľadiac na svoju matku Máriu, „Hľa, žena, tvoj syn.“

Štvrtá je výkrikom zo začiatku 22. Žalmu, „Môj Bože, môj Bože, prečo si ma opustil?“

Ježiš zažil hodiny nekončiacej bolesti, cykly zvierajúcich kŕčov, prerušované čiastočné dusenie, pálivú bolesť, keď je trhané tkanivo z jeho rozorvaného chrbta, ako sa pohybuje hore a dole po drsnom dreve.

Potom začína ďalšia agónia - hrozná drvivá bolesť hlboko v hrudníku, ako sa pomaly napĺňa osrdcovník sérom a začína stláčať srdce.

Takmer je už koniec. Strata tkanivovej tekutiny dosiahla kritickú úroveň, stlačené srdce sa snaží pumpovať ťažkú, hustú, stagnujúcu krv do tkanív, zmučené pľúca sa freneticky snažia nabrať v malých hltoch vzduch. Zjavne dehydrované tkanivo posielala do mozgu záplavu stimulov. Ježiš zalapá po dychu na piaty výkrik, „som smädný.“ Špongia namočená do lacného, kyslého vína, čo je hlavný nápoj Rímskych legionárov, je pozdvihnutá k jeho perám. Ale evidentne neprijíma nič tekuté.

Teraz je telo Ježiša v extrémoch a môže cítiť chlad smrti ako presakuje jeho tkanivom. Toto precitnutie mu prináša Jeho šieste slová, vyrieknuté pravdepodobne o trochu silnejšie než šepkanie, „ Je dokonané.“ Jeho misia nápravy je ukončená. Konečne môže nechať svoje telo zomrieť.

Ešte raz s poslednou vlnou sily, znovu zaprie svoje rozorvané nohy o klinec, narovná ich, hlbšie sa nadýchne a vysloví jeho siedmy, posledný výkrik, „Otče! Do tvojich rúk porúčam svojho ducha.“

Ostatné už poznáte. V súlade s dodržaním Sabatu, židia požiadali odsúdeného zabiť a sňať z kríža. Zvyčajná metóda ukončenia ukrižovania bola polámanie kostí predkolení. Toto zabránilo

Fyzické utrpenie Krista (lekárske hľadisko)

Napísal Balek Robert
Sobota, 03 Apríl 2010 08:34

---

obeti zdvihnúť sa, a takto sa nemohlo uvoľniť napätie hrudných svalov a dochádza k uduseniu. Nohy zlodejov boli polámané, ale keď prišli vojaci k Ježišovi, videli, že je to zbytočné.

Prebodnutie kopijou

Zjavne chcel mať legionár dvojnásobnú istotu smrti, tak pichol kopiju cez piaty medzirebrový priestor, nahor cez osrdcovník do srdca. 34 verš 19 kapitoly evanjelia podľa Jána nás informuje: „a okamžite vyšla krv a voda.“ To znamená, že tam bol únik vodnej tekutiny z vaku obkolesujúceho srdce, čo dávalo posmrtný dôkaz, že náš Pán nezomrel typickou smrťou pri ukrižovaní - udusením, ale na zlyhanie srdca (doslova roztrhnutie srdca) kvôli šoku a stlačeniu srdca tekutinou v osrdcovníku.

Áno, Kristus všetko toto vytrpel kvôli nám, no nekonečne väčšie utrpenie, ktoré nikto nevidel, sa odohrávalo v jeho duši - tiaž všetkých hriechov všetkých ľudí všetkých čias do Adama až po koniec sveta - sústredené v jednom jedinom človeku - Kristovi. Toto opisované fyzické utrpenie sa oproti duchovnému utrpeniu javí ako sotva citeľný závan vánku. Až v nebi plnosťou pochopíme, čo Kristus chcel a aj vytrpel namiesto nás, aby sme my nemuseli toto všetko podstúpiť za svoje hriechy. Ak chceš, skús sa úprimne pomodliť túto modlitbu:

Drahý Pán Ježiš, priznávam, že som hriešny človek a potrebujem tvoje odpustenie. Verím, že si zomrel na kríži za moje hriechy a vstal si z hrobu, aby si mi dal život. Viem, že si jediná cesta k Bohu a teraz chcem prestať s neposlušnosťou voči Tebe a začať žiť s Tebou. Prosím, prepáč mi, odpusti mi, zmeň môj život a ukáž mi, ako Ťa spoznávať. Amen.

Zdroje: [fara](#) , [modlitba.sk](#)